

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4539
Tarih : 11.05.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

23 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan 685 Sayılı KHK ile kurulan OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu'nun kuruluş ve çalışma yöntemlerinin OHAL sebebiyle oluşan mağduriyetlere yönelik etkin bir mekanizma olup olmadığının araştırılarak OHAL mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik etkin mekanizmaların hukukun üstünlüğü çerçevesinde tüm boyutlarıyla araştırılması için Anayasanın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 11.05.2017

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

Kamuoyunca da bilindiği ve yakından takip edildiği üzere 23 Ocak 2017 tarihinde yayınlanan 685 Sayılı KHK ile daha evvel de sözü edilen Olağanüstü Hal (OHAL) İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulmasına ilişkin karar yürürlüğe girmişti. Buna göre kurulacak olan Komisyonun OHAL kapsamında yapılan işlemlere yönelik başvuruları kabul edeceği ve değerlendirmeye tutacağı ifade edilmekte idi. Ancak bilinmelidir ki Komisyonun AİHM'e yapılacak olan başvuruları önleyici mekanizma işlevini göreceği tehlikesi açıktır.

15 Temmuz Darbe Girişimi sonrasında ilan edilen OHAL süreci içerisinde çıkarılan KHK'ler ile sayıları onbinlerle ifade edilen kamu görevlisi kamu hizmetinden çıkarılmış, bağlı diğer hakları elinden alınmış; yüzlerce sendika, federasyon, konfederasyon, özel sağlık kuruluşları, özel eğitim kurumları, vakıf yükseköğretim kurumları, özel radyo ve televizyon kuruluşları, gazeteler, dergiler, haber ajansları, yayınevleri kapatılmıştır. Yine 1500 dernek ile 123 vakıf bu KHK'ler ile kapatılmıştır. Kuşkusuz bu durumun mağdurları burada ifade edilen sayıların kat be kat üstündedir.

Hal böyleyken tüm bu işlemlere ilişkin yapılan hukuki başvurular karşılıksız kalmıştır. İhraç edilen kamu görevlileri ve kapatılan kurumlar; ilgili idari birimlere, idari yargıya, anayasa yargısına ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) olmak üzere tüm başvuru mekanizmalarını denemişlerdir. Ancak idari yargıya yapılan başvurular "**KHK'lerin idari yargı denetimine tabi olmadığı**" gerekçesiyle reddedilmiş; Anayasa Mahkemesi ise 15

Temmuz ile 24 Kasım tarihleri arasında yapılan toplam 45 bin başvuruya dair hiç karar vermemeyi tercih etmiştir. AYM Başkanı Zühtü Arslan "...*AYM, OHAL KHK'larını denetleme yetkisine sahip değildir*" diyerek bu konuda yargı yolunu kapatmıştır. Bu süreçte AİHM'in yapılan başvurularda "*iç hukuk yollarının tüketilmesi*" koşulunu aramış olduğu göz önüne alınır ise iç hukuk mekanizmalarının işlevsizliğine OHAL Komisyonlarının güç vermiş olacağı açıktır.

Mağduriyet öyle bir aşamaya gelmiştir ki; çok sayıda kişi işten çıkarılmış olup ne ile suçlandığını dahi bilmeksizin birçok yurttaş aileleriyle birlikte adeta yok sayılmıştır. İhraç edilen birçok akademisyen, doktor, öğretmen, polis ne yazık ki intiharı tek seçenek olarak görmüş ve yaşamını yitirmiştir.

Yedi üyesinin beşini başbakan ve bakanların atadığı, üyelerinin hiçbir güvencelerinin olmadığı, yüzbinlerce başvuruyu 2 yıl içerisinde sonuçlandırmakla mükellef kılınan Komisyonun; hukuki, objektif ve doğru karar verebilecek nitelikte, gerçek anlamda bir komisyon olmadığı açıktır. Kaldı ki Komisyon; başvurulara dair sadece "kabul" ya da "red" biçiminde bir karar verecek olup KHK'nin içeriğini denetleme yahut, tazminat ya da göreve iade gibi bir karar verme yetkisinden de yoksun bir teşekküldür. Tarafsızlık ve bağımsızlık özelliğinden de yoksun bu komisyonun vereceği kararların güven vermeyeceği aşikârdır. Bu hali ile dahi Komisyon; Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altında olan "*hak arama hürriyetine*", "*mahkemeye etkili erişim hakkına*" aykırıdır. 29 Nisan 2017 gün ve 690 sayılı KHK ile Komisyonu yeniden revize edilmiş olup, Başbakanlığa başvuru yolu kapatılmış; kararların kesin olacağı hükme bağlanmıştır. Böylelikle komisyonun vereceği kararlara karşı da tüm hukuki mekanizmalar kapatılmıştır.

Açıklamış olduğum üzere OHAL ile oluşan hak kayıplarının bahse konu komisyon eliyle artacağı endişesi hâkimdir. Tüm bu endişelerin derhal giderilmesi ve hukukun üstünlüğü ilkesi doğrultusunda yargı mekanizmalarının işlevsel kılınması elzemdir. Ülkede yüzbinlerce yurttaş ilgilendiren bu konunun Meclis çatısı altında derhal gündeme alınması ve bir komisyon eliyle çalışma yürütülmesi elzemdir.

Filiz KERESTECIOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

Hüda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKCÜ
HDP İzmir Milletvekili

Müslim DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

Aycan IRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili

İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

Bedra ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili